ผลกระทบของการควบคุมภายในด้านพัสดุที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย

The Effect of Supply Internal Control on Procurement Efficiency for Public Higher Education Institutions in Thailand

เฉลิมชัย อุทการ[1]

Chalermchai Utakarn[1]

Received : November 20, 2024; **Revised** : May 26, 2025; **Accepted** : June 19, 2025

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในด้านพัสดุที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ จำนวนประชากร 249 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย จำนวน 154 คน โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดตัวอย่างตามสูตรทาโร่ยามาเน่ จำแนกตามประเภทของสถาบัน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง 0.904 – 0.951 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า การควบคุมภายในด้านพัสดุ ด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการบริหารสัญญา ด้านการควบคุมพัสดุ และด้านการจำหน่ายพัสดุ มีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพ การจัดซื้อจัดจ้างโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ (Keywords) : การควบคุมภายในด้านพัสดุ, ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง, สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

Abstract

This research aimed to study the effect of supply internal control on procurement efficiency for public higher education institutions in Thailand. It was a

[1] คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; Mahasarakham Business School, Mahasarakham University; e-mail : chalermchai.u@acc.msu.ac.th

quantitative research with a population of 249 people. The sample group was 154 administrators at public higher education institutions in Thailand. Using the criteria for determining sample size according to Taro Yamane's formula, classified according to affiliated agencies. And used the stratified sampling method. The research instrument is a questionnaire. The reliability of the questionnaire was between 0.904 and 0.951. Statistical techniques were multiple correlation analysis and multiple regression analysis.

The results of the research showed that supply internal control in term purchasing, contract administration, inventory control, and disposal affects overall procurement efficiency with statistical significance at the .05 level.

Keywords : Supply Internal Control, Procurement Efficiency, Public Higher Education Institutions

บทนำ (Introduction)

ในปัจจุบันรัฐบาลให้ความสำคัญกับการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต คอร์รัปชันถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญและวาระแห่งชาติ โดยกำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐทุกแห่งต้องมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ การเฝ้าระวัง เพื่อมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ เพราะการทุจริตมีอยู่ในทุกสังคมทั่วโลกภายใต้บริบทที่แตกต่างกัน โดยอาจจะมีการใช้อำนาจหน้าที่ของรัฐไปในทางที่ไม่ถูกต้องมีการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง หรือการใช้อำนาจสาธารณะในทางที่ผิดเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว และเป็นสิ่งที่ฝังลึกลงไปในรากฐานของระบบราชการและสถาบันทางการเมือง โดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นกระบวนการที่ให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการที่ต้องการ ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้งบประมาณของแผ่นดินที่อาจจะปราศจากความโปร่งใสและความบกพร่องในการเปิดเผยข้อมูลในการจัดซื้อจัดจ้าง มีขั้นตอนมีช่องว่างที่สามารถทำให้เกิดความไม่โปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้างได้ (นลินี จรรยาวัฒนานนท์ และคณะ, 2564) ดังนั้น เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ จึงทำให้เกิดกระบวนการควบคุมภายในด้านพัสดุ เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเกิดความโปร่งใส เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกภาคส่วนในหน่วยงาน

การควบคุมภายในด้านพัสดุ เป็นการกำหนดนโยบายและวิธีการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรได้กำหนดขึ้นร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานด้านพัสดุตั้งแต่การกำหนดโครงการ

การกำหนดความต้องการ การจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ การดำเนินการจัดหาพัสดุตามวิธีการพัสดุ การควบคุม/บำรุงรักษาและการจำหน่ายออกจากทะเบียนให้ถูกต้องตามระเบียบพัสดุ ที่จะส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ชินเชิง แก้วก่า, 2560) ดังนั้น เพื่อให้ควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารระดับสูงที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและมาตรการการควบคุมของหน่วยงาน จึงควรจัดให้มีระบบการควบคุมภายในให้สอดคล้องและเหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติงานในขั้นตอนต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีระบบ ถูกต้องเหมาะสม และอยู่ในกรอบของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังป้องกันโอกาสเสี่ยงที่อาจเกิดความผิดพลาดในการดำเนินงานขององค์กร (ปุณยนุช ภู่ระหงษ์, 2565) ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ลดความเสี่ยงในการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง องค์กรต้องมีการควบคุมภายในด้านพัสดุ ดังนี้ ด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการบริหารสัญญา ด้านการควบคุมพัสดุ และด้านการจำหน่ายพัสดุ (ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุภาครัฐพุทธศักราช 2560)

ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นผลลัพธ์ของการบริหารและการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว ภายในระยะเวลาที่กำหนด ช่วยลดต้นทุนและเป็นประโยชน์ต่อผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างแท้จริง ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานขององค์กร (พัชรี เมาลี และสายทิพย์ จะโนภาษ, 2565) ซึ่งการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรต้องใช้กลยุทธ์หรือวิธีการโดยการจัดหาพัสดุถูกต้องตามความต้องการและมีคุณภาพที่ดีตามที่หน่วยงานต้องการ จัดให้มีพัสดุอย่างเพียงพอ เพื่อใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานได้อย่างต่อเนื่อง มีระบบบันทึกข้อมูลพัสดุที่ดี โดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต้องมีการบันทึกอย่างสม่ำเสมอในการรับการ จ่ายพัสดุเพื่อจะเป็นแนวทางในการวางแผนและช่วยในการตัดสินใจเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง (เยาวรักษ์ ฉัตรวิไล, 2560) ตัวชี้วัดที่สำคัญที่จะประเมินความสำเร็จในการจัดซื้อจัดจ้าง ประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านความคุ้มค่า ด้านความโปร่งใส ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล และด้านการตรวจสอบ (พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พุทธศักราช 2560)

สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทหลักในการผลิตบุคลากรที่มีความรู้และทักษะที่ทันสมัยให้กับตลาดแรงงาน ทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ การแพทย์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และอื่น ๆ การพัฒนาความสามารถของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมศักยภาพของประเทศในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในยุคที่มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูง ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยล้วนมีพันธกิจหลักสำคัญประกอบด้วย การผลิตบัณฑิต การวิจัย

การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยพันธกิจเหล่านี้จะสามารถนำมาใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มศักยภาพบนทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด รองรับบริบทของโลกและของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา, 2561) ซึ่งในการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้บรรลุพันธกิจต้องมีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ รวมถึงงานบริการอีกด้วย จึงทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องมีการจัดซื้อ จัดจ้าง เพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุที่จะนำมาใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการและโครงการต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษา

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยผลกระทบของการควบคุมภายในด้านพัสดุที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการควบคุมภายในด้านพัสดุทั้ง 4 ด้าน จำนวน 16 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการบริหารสัญญา ด้านการควบคุมพัสดุ และด้านการจำหน่ายพัสดุ และครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างทั้ง 4 ด้าน จำนวน 16 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความคุ้มค่าด้านความโปร่งใส ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล และด้านการตรวจสอบ ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในควบคุมภายในด้านพัสดุและลดความเสี่ยงการจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาได้รับทราบถึงระบบการควบคุมภายในด้านพัสดุ และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการวางแผนการควบคุมภายในด้านพัสดุ รวมถึงเป็นการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการการจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาให้มีขั้นตอนและการดำเนินงานที่ครบถ้วน สมบูรณ์

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

เพื่อศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในด้านพัสดุที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย จำนวน 249 คน (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย จำนวน 154 คน โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดตัวอย่างตามสูตรของ Yamane (1973) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยจำแนกตามประเภทของสถาบัน ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย โดยจำแนกตามประเภทของสถาบัน

ประเภทของสถาบัน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. มหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ	171	106
2. มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ	78	48
รวม	**249**	**154**

2. เครื่องมือวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง รายได้ต่อเดือนที่ได้รับในปัจจุบัน และประเภทของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยเกี่ยวกับการควบคุมภายในด้านพัสดุ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่ครอบคลุมเนื้อหาของการควบคุมภายในด้านพัสดุทั้ง 4 ด้าน จำนวน 16 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการบริหารสัญญา ด้านการควบคุมพัสดุ และด้านการจำหน่ายพัสดุ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่ครอบคลุมเนื้อหาของประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างทั้ง 4 ด้าน จำนวน 16 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความคุ้มค่า ด้านความโปร่งใส ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล และด้านการตรวจสอบ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและพัฒนาเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายในด้านพัสดุ และประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง และปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน โดยพิจารณาถึงเนื้อหาให้ครอบคลุมถึงความมุ่งหมาย และครอบคลุมถึงสมมติฐานการวิจัย

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา และครอบคลุมเนื้อหาการวิจัย

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือต่อไป

4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

4.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยใช้เทคนิค Item – total Correlation พบว่า การควบคุมภายในด้านพัสดุ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.644 – 0.826 และประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.737 – 0.872 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Nunnally (1978) ได้นำเสนอว่าหากการทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อที่มีค่ามากกว่า 0.4 แสดงว่าเป็นค่าที่ยอมรับและสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

4.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่า การควบคุมภายในด้านพัสดุมีค่าอยู่ระหว่าง 0.904 – 0.935 และประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง มีค่าอยู่ระหว่าง 0.938 – 0.951 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Nunnally (1978) ได้นำเสนอว่าหากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่มีค่ามากกว่า 0.7 แสดงว่าเป็นค่าที่ยอมรับและสามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ตั้งแต่วันที่ 7 สิงหาคม 2567 ไปยังสถาบันอุดมศึกษาของกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม โดยขอความอนุเคราะห์ให้ตอบกลับภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม เมื่อครบกำหนดตามระยะเวลา ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่มีผู้ตอบกลับจำนวน 103 ฉบับ หลังจากนั้น ผู้วิจัยจึงได้สอบถามทางโทรศัพท์ไปยังสถาบันอุดมศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ได้ตอบแบบสอบถาม เพื่อขอความขอนุเคราะห์และขอความร่วมมือให้ตอบแบบสอบถามอีกครั้ง ผู้วิจัยได้รอแบบสอบถาม

ตอบกลับถึงวันที่ 6 ตุลาคม 2567 ปรากฏว่าได้แบบสอบถามเพิ่มอีกจำนวน 51 ฉบับ รวมกับแบบสอบถามเดิมเป็นจำนวน 154 ฉบับ โดยใช้ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 60 วัน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับเพื่อนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

7. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการควบคุมภายในด้านพัสดุที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

7.1 การควบคุมภายในด้านพัสดุ (Supply Internal Control) โดยประยุกต์จากระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ของกระทรวงการคลัง (2560) ประกอบด้วย

1) ด้านการจัดหาพัสดุ (Purchasing)

2) ด้านการบริหารสัญญา (Contract Administration)

3) ด้านการควบคุมพัสดุ (Inventory Control)

4) ด้านการจำหน่ายพัสดุ (Disposal)

7.2. ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง (Procurement Efficiency) โดยการประยุกต์พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ของกระทรวงการคลัง (2560) ประกอบด้วย

1) ด้านความคุ้มค่า (Worthiness)

2) ด้านความโปร่งใส (Transparency)

3) ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness)

4) ด้านการตรวจสอบ (Inspection)

ผลการวิจัย (Research Results)

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการควบคุมภายในด้านพัสดุที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย สามารถแสดงผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ของการควบคุมภายในด้านพัสดุกับประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย

ตัวแปร	PRE	PUR	COA	INC	DIS	VIFs
PRE	1	0.705*	0.776*	0.812**	0.724*	
PUR		1	0.504*	0.557*	0.537*	3.279
COA			1	0.498*	0.388*	2.271
INC				1	0.497*	2.918
DIS					1	2.431

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทดสอบปัญหา Multicollinearity โดยใช้ VIFs ผลปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระในแต่ละด้าน มีค่าระหว่าง 2.271 – 3.279 ซึ่งเป็นค่าที่น้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่ส่งผลให้เกิดความคาดเคลื่อนในการพยากรณ์ (Black, 2006) และพบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการควบคุมภายในด้านพัสดุกับตัวแปรตามประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างโดยรวมมีค่าระหว่าง 0.705 – 0.812 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 จากนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และสร้างสมการพยากรณ์การควบคุมภายในด้านพัสดุกับประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างโดยรวม ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยการควบคุมภายในด้านพัสดุกับประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย

การควบคุมภายในด้านพัสดุ (SIC)	ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างโดยรวม (PRE)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.567	0.170	3.336	0.001*
ด้านการจัดหาพัสดุ (PUR)	0.198	0.064	1.541	0.025*
ด้านการบริหารสัญญา (COA)	0.350	0.052	6.687	0.000*
ด้านการควบคุมพัสดุ (INC)	0.378	0.058	6.493	0.000*
ด้านการจำหน่ายพัสดุ (DIS)	0.248	0.055	4.541	0.000*
F = 129.051 p = 0.000 Adj R^2 = 0.776				

* มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า การควบคุมภายในด้านพัสดุทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการบริหารสัญญา ด้านการควบคุมพัสดุ และด้านการจำหน่ายพัสดุ มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ PRE = 0.567 + 0.198PUR + 0.350COA + 0.378INC + 0.248DIS

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การควบคุมภายในด้านพัสดุ ด้านการจัดหาพัสดุ มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างโดยรวม ทั้งนี้เนื่องจากการจัดหาพัสดุ เป็นกระบวนการนี้มีบทบาทสำคัญในการทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ จึงทำให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ควบคุมให้การจัดหาพัสดุดำเนินการไปตามขั้นตอน และเป็นไปตามกฎระเบียบ จึงทำให้การจัดหาพัสดุมีประสิทธิภาพช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่นด้วยการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือบริการที่จำเป็น ตรงเวลาและตรงตามความต้องการ ซึ่งช่วยเพิ่มความต่อเนื่องและลดการหยุดชะงักในกระบวนการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Moses et al. (2023) พบว่า การควบคุมภายในการจัดซื้อและการกำหนดมาตรฐานพัสดุและขั้นตอน

การจัดซื้อมีความสัมพันธ์ระหว่างการรวมข้อมูลและประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างอย่างสมบูรณ์ โดยทำให้การจัดซื้อจัดจ้างมีทรัพยากรที่จำเป็นเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อมีแนวทางปฏิบัติในการบูรณาการข้อมูลภายในการควบคุมภายในของฝ่ายจัดซื้อที่ยอมรับได้และสร้างมาตรฐานด้านพัสดุและขั้นตอนการจัดซื้อเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดซื้อด้วยการบูรณาการข้อมูลผ่านการควบคุมภายในของการจัดซื้อจัดจ้างและการกำหนดมาตรฐานของพัสดุและขั้นตอนการจัดซื้อ ทำให้ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรด้านมนุษยธรรมสามารถปรับให้เหมาะสมได้อย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรี เมาลี และสายทิพย์ จะโนภาษ (2565) พบว่า การบริหารงานพัสดุแบบมืออาชีพเชิงรุก ด้านกระบวนการจัดหาพัสดุที่สมบูรณ์ครบวงจร มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการจัดซื้อจัดจ้าง เนื่องจากกระบวนการในการจัดหาพัสดุที่ตอบสนองความต้องการและได้พัสดุที่เหมาะสมต่อการใช้งาน มีความรวดเร็ว ทันต่อการใช้งานจะทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถดำเนินไปตามเป้าหมายที่วางไว้

การควบคุมภายในด้านพัสดุ ด้านการบริหารสัญญา มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างโดยรวม ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารสัญญาเป็นการควบคุมหรือการดำเนินการด้วยวิธีต่าง ๆ ให้ผู้ขาย ผู้รับจ้าง หรือผู้ให้เช่าปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อกำหนดในสัญญาหรือข้อตกลงจึงทำให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่างให้ความสำคัญ และมุ่งเน้นให้การบริหารสัญญาดำเนินงานไปตามกรอบระยะเวลา เพื่อเป็นการรักษาสิทธิ์และรักษาประโยชน์ของหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ahmed & Jane (2023) พบว่า การบริหารสัญญา การแก้ไขข้อพิพาทสัญญา การจัดการความสัมพันธ์สัญญา การติดตามสัญญา การประเมินสัญญา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง เนื่องจากหน่วยงานได้มีการจัดทำแผนการบริหารสัญญา มีการกำหนดระยะเวลาที่ครอบคลุมตลอดอายุของสัญญา มีการกำหนดรายละเอียดของการส่งมอบพัสดุตามสัญญา รวมถึงมีการคาดการณ์ความเสี่ยงในการบริหารสัญญา เพื่อคำนึงถึงเหตุการณ์ที่อาจจะทำให้เกิดความเสี่ยงและการป้องกันความเสี่ยงในการบริหารสัญญา ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ให้เห็นว่าแนวทางการปฏิบัติในการบริหารสัญญานำไปสู่ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดของหน่วยงานที่เพิ่มมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิมชัย อุทการ (2567) พบว่า การควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างในด้านการบริหารสัญญา มีผลกระทบกับประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างโดยรวม เนื่องจากการบริหารสัญญาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการจัดการเกี่ยวกับสัญญา รวมถึงเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและต้องคำนึงถึงกฎหมายและข้อกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญาอย่างเคร่งครัด เพื่อปกป้องสิทธิและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในการบริหารสัญญา ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย

จึงให้ความสำคัญในการบริหารสัญญาเพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุเกิดประสิทธิภาพ

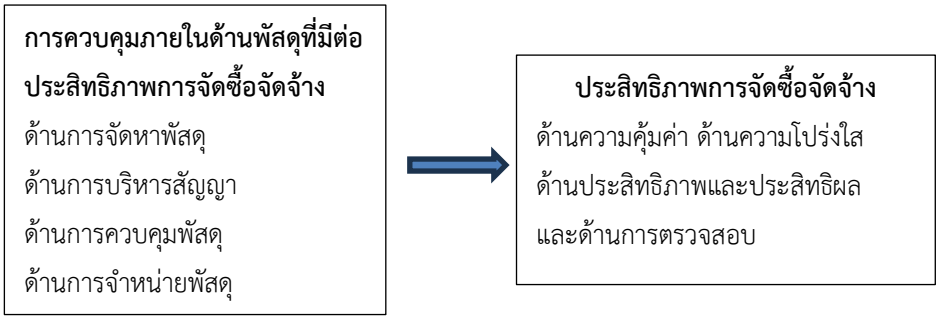
การควบคุมภายในด้านพัสดุ ด้านการควบคุมพัสดุ มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างโดยรวม ทั้งนี้เนื่องจากการควบคุมพัสดุเป็นการควบคุมเพื่อให้ทราบถึงจำนวนพัสดุที่หน่วยงานมีไว้ใช้ในราชการ โดยการจัดทำบัญชีหรือทะเบียนคุม พร้อมทั้งให้มีหลักฐานการรับจ่ายพัสดุที่ได้บันทึกในบัญชีหรือทะเบียนไว้ประกอบการตรวจสอบ จึงทำให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่างให้ความสำคัญการควบคุมพัสดุ เพื่อใช้เป็นข้อมูลทางการบริหารเกี่ยวกับต้นทุนของหน่วยงาน และเป็นข้อมูลในการบริหารงานด้านพัสดุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรัชฐนันป์ เครือวรรณ (2565) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารพัสดุ มีความสัมพันธ์เชิงบวกและผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างโดยรวม เนื่องจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเก็บ การจดบันทึก และการเบิกจ่ายพัสดุที่มีความถูกต้อง มีความรัดกุม รวมถึงมีการควบคุมการตรวจสอบพัสดุให้มีจำนวนพัสดุคงเหลือตรงตามบัญชีคุมพัสดุ มีการจำหน่ายพัสดุที่ชำรุดหรือไม่จำเป็นต่อการใช้งานออกจากบัญชีคุมพัสดุ และให้ความสำคัญกับการบริหารพัสดุ เพื่อเป็นการรักษาประโยชน์ของทางราชการ จึงทำให้การบริหารพัสดุของมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเลิศลักขณา สุวรรณรัตน์ (2564) พบว่า การควบคุมพัสดุของหน่วยงาน มีการวางระบบการควบคุมภายในเพื่อป้องกัน หรือลดการเกิดปัญหา และมีการบันทึกหลักฐานการรับเข้า การจ่ายออกจากคลังพัสดุ มีการจัดทำทะเบียนคุมพัสดุที่แสดงถึงที่ตั้งของครุภัณฑ์เพื่อควบคุมการเคลื่อนย้ายพัสดุ ซึ่งทำให้ผู้บริหารหน่วยงานรับรู้และเป็นข้อมูลการตัดสินใจในการบริหารพัสดุ จึงทำให้การบริหารพัสดุเกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

การควบคุมภายในด้านพัสดุ ด้านการจำหนายพัสดุ มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างโดยรวม ทั้งนี้เนื่องจากการจำหน่ายพัสดุเป็นการควบคุมและดำเนินการกำจัดความรับผิดชอบต่อทรัพย์สินในครอบครองให้หมดไปเนื่องจากหมดอายุการใช้งาน เสื่อมสภาพ ชำรุดเสียหายล้าสมัย ไม่เหมาะแก่การใช้งาน เพื่อให้เหลือพัสดุในสภาพที่พร้อมใช้งาน และเป็นการลดจำนวนพัสดุที่เกินกับความต้องการ หรือพัสดุเสื่อมสภาพแล้วให้หมดไปจากการจัดเก็บ และการดูแลบำรุงรักษา จึงทำให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ดำเนินการและให้ความสำคัญกับการจำหน่ายพัสดุ เพื่อเป็นการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมบำรุงรักษาและเป็นการกำจัดพัสดุที่ชำรุด เสื่อมสภาพ หรือหมดความต้องการต่อการใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Peter et al. (2021) พบว่า การจำหน่ายพัสดุที่จะประสบผลสำเร็จ และส่งผลต่อจุดเริ่มต้นของการจัดซื้อ

จัดจ้างที่ยั่งยืนนั้น การเลือกวิธีการหรือกลไกลของการจำหน่ายพัสดุที่เหมาะสมถือเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การจำหน่ายพัสดุประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางแผนการบริหารพัสดุ และวางแผนเชิงกลยุทธ์สำหรับการจำหน่ายพัสดุ มีส่วนสนับสนุนโดยตรงต่อแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างที่ยั่งยืน และทำให้การจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจน์ สมิดา โสภัณนา และธัชชัย จิตรนันท์ (2565) พบว่า การจำหน่ายพัสดุเป็นกระบวนการและมีส่วนสำคัญที่สนับสนุน ส่งเสริมการทำงานของงานพัสดุ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และทำให้การบริหารพัสดุมีความถูกต้องตรงตามระเบียบ

องค์ความรู้ใหม่ (Originality and Body of Knowledge)

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยเรื่อง การควบคุมภายในด้านพัสดุที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ผลของการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการควบคุมภายในที่เข้มแข็งและเป็นระบบ ได้แก่ ด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการบริหารสัญญา ด้านการควบคุมพัสดุ และด้านการจำหน่ายพัสดุ โดยเฉพาะในกระบวนการเกี่ยวกับพัสดุ เช่น การจัดหาพัสดุ การบริหารสัญญา การตรวจรับพัสดุ การจัดเก็บ และการจำหน่ายพัสดุ มีผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง ทั้งในด้านความคุ้มค่า ด้านความโปร่งใส ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล และด้านการตรวจสอบ ซึ่งการควบคุมภายในด้านพัสดุ จะช่วยให้หน่วยงานมีการประเมินความเสี่ยงในกระบวนการพัสดุ มีระบบการติดตามตรวจสอบภายใน และมีการควบคุมกิจกรรม เช่น การกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละขั้นตอน สิ่งเหล่านี้ช่วยลดโอกาสของความผิดพลาดและทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างทั้งนี้ ระบบควบคุมภายในด้านพัสดุที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงแต่ช่วยลดข้อผิดพลาดหรือการทุจริตแต่ยังส่งเสริมให้การจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงานมีความรวดเร็ว โปร่งใส คุ้มค่า และตอบโจทย์ความต้องการได้ดียิ่งขึ้น

ภาพที่ 1 การควบคุมภายในด้านพัสดุที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษา พบว่า การควบคุมภายในด้านพัสดุทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการบริหารสัญญา ด้านการควบคุมพัสดุ และด้านการจำหน่ายพัสดุ มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ดังนั้น

1. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ควรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในด้านพัสดุ ด้านการจัดหาพัสดุ โดยดำเนินการจัดหาพัสดุตามขั้นตอนที่กำหนดเสมอ และตระหนักถึงปัญหา และการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดจากการจัดหาพัสดุด้วยการปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติอย่างรอบคอบและปฏิบัติด้วยความระมัดระวัง

2. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ควรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในด้านพัสดุ ด้านการบริหารสัญญา โดยให้ความสำคัญกับการเลือกใช้แบบสัญญาที่มีความถูกต้องและแบบสัญญาที่รัดกุม เพื่อทำให้การบริหารสัญญามีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญกับการควบคุมหรือการดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญาหรือข้อกำหนดในสัญญา เพื่อเป็นการรักษาสิทธิ์และรักษาประโยชน์ของหน่วยงาน

3. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ควรให้ความสำคัญการควบคุมภายในด้านพัสดุ ด้านการควบคุมพัสดุ โดยให้ความสำคัญกับความถูกต้องของการมีอยู่จริงของพัสดุ โดยการตรวจสอบพัสดุคงเหลือเปรียบเทียบกับรายงานคงเหลือ เมื่อสิ้นปีงบประมาณของทุกปีและสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น โปรแกรมการจัดการด้านพัสดุ หรือโปรแกรมอื่น ๆ มาใช้เพื่อการปรับปรุงวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดหาและกำกับดูแลพัสดุให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ควรให้ความสำคัญการควบคุมภายในด้านพัสดุ ด้านการจำหน่ายพัสดุ โดยตระหนักเสมอว่าวิธีการจำหน่ายพัสดุที่ถูกต้องนั้นจะต้องเป็นไปตามสภาพจริงของพัสดุ โดยการรายงานผลการตรวจสภาพ และได้รับการอนุมัติโดยผู้มีอำนาจก่อนการจำหน่ายพัสดุทุกครั้ง และมุ่งเน้นถึงความถูกต้องและความโปร่งใสในการตัดจำหน่ายพัสดุโดยการรายงานผลด้านการจำหน่ายพัสดุให้แก่คณะกรรมการด้านต่าง ๆ ของหน่วยงาน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้รับทราบ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลกระทบจากปัจจัยอื่น ๆ ที่มิใช่การควบคุมภายในด้านพัสดุที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การวางแผนการปฏิบัติงานที่ดี เพื่อศึกษาว่าการวางแผนการปฏิบัติงานที่ดีจะมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างหรือไม่ อย่างไร

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรตามหรือปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์หรือผลกระทบต่อการควบคุมภายในด้านพัสดุ เช่น ผลการดำเนินงานด้านพัสดุ เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการควบคุมภายในด้านพัสดุกับผลการดำเนินงานด้านพัสดุ จะมีความสัมพันธ์หรือผลกระทบต่อกันหรือไม่อย่างไร

เอกสารอ้างอิง (References)

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2567). “รายชื่อสถาบันอุดมศึกษา.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : **https://info.mhesi.go.th/Homestat_academy.php** สืบค้น 27 มกราคม 2567.

กาญจน์สมิดา โสภัณนา และธัชชัย จิตรนันท์. (2565). “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด.” **วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์**. 6(2) : 381-397.

เฉลิมชัย อุทการ. (2567). “ผลกระทบของการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย.” **วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย**. 19(67) : 69-79.

ชินเชิง แก้วก่า. (2560). **การศึกษาประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในด้านพัสดุของมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย**. เลย : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

นลินี จรรยาวัฒนานนท์, บรรพต วิรุณราช และกชพร นรมาตย์. (2564). “การควบคุมและการตรวจสอบภายในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐของเครือข่ายอุดมศึกษาภาคตะวันออก.” **วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย**. 13(2) : 36-54.

ปุณยนุช ภู่ระหงษ์. (2565). “ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการควบคุมภายในกับการบรรลุเป้าหมายขององค์กรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ของประเทศไทย.” **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม**. 12(1) : 162-177.

“พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560.” (2560, กุมภาพันธ์ 24). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 134 ตอนที่ 24 ก. หน้า 13-54.

พัชรี เมาลี และสายทิพย์ จะโนภาษ. (2565). “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานพัสดุแบบมืออาชีพเชิงรุกกับประสิทธิผลการจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย.” **วารสารรัชต์ภาคย์**. 16(49) : 57-70.

เยาวรักษ์ ฉัตรวิไล. (2560). **ประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

“ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560.” (2560, สิงหาคม 23). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 134 ตอนพิเศษ 210 ง. หน้า 1-71.

เลิศลักขณา สุวรรณรัตน์. (2564). “การศึกษาเปรียบเทียบการควบคุมพัสดุของหน่วยงานบริการวิชาการ.” **วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา**. 33(119) : 111-125.

วรัชฐนันป์ เครือวรรณ. (2565). “ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างกับประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.” **วารสารการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย**. 9(2) : 9-16.

สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา. (2561). **แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561-2580**. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

Ahmed, J. H., & Jane, Q. O. (2023). “Contract Management and Procurement Performance of State Corporation in Kenya.” **International Journal of Social Science and Humanities Research (IJSSHR)**. 1(1) : 47-74.

Black, K. (2006). **Business statistics for contemporary decision making**. USA : John Wiley & Son.

Moses, M., et al. (2023). “Information integration, procurement internal controls, material and purchasing procedure standardization and procurement performance in humanitarian organizations.” **Journal of Humanitarian Logistics and Supply Chain Management**. 13(4) : 410-432.

Nunnally, J. C. (1978). **Psychometric theory**. New York : McGraw-Hill.

Peter Adoko Obicci, Godfrey Mugurusi and Pross Oluka Nagitta. (2021). “Establishing the connection between successful disposal of public assets and sustainable public procurement practice.” **Sustainable Futures**. 3(2021) : 1-8.

Yamane, T. (1973). **Statistics: an introductory analysis**. New York : Harper & Row.